

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO :1998/71

KARAR NO :1998/67

ÖZET:Karayollarında,kamu kurum ve kuruluşlarına ait motorlu araçların sebep oldukları zararların tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Yasanın 106.maddesi uyarınca,85. maddede belirtilen hukuki sorumluluk çerçevesinde ve 90.maddede işaret edildiği üzere Borçlar Kanununun haksız fillere ilişkin hükümlerine göre adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği hk,

K A R A R

Davacı :Cennet Onay (kendisine asaleten ve çocukları Uğur Fatma ve Ömrül Onay'a velayeten)

Vekilleri:Av.Hasan Çetin,Av.Figen Yel

Davalı :İçişleri Bakanlığı

O L A Y : Davacı,5.10.1995 günü karayolunda karşıdan karşıya geçmekte olan eşi Yusuf Onay'ın,İmamoğlu Emniyet Amirliğine ait resmi aracın çarpması sonucunda yaralanması ve daha sonra da kaldırıldığı hastanede ölmesi nedeniyle, destekten yoksun kalma karşılığı maddi tazminat ile manevi tazminata hükmedilmesi istemiyle İçişleri Bakanlığına karşı 12.12.1996 tarihinde adli yargı yerine dava açmıştır.

İMAMOĞLU ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ :25.3.1997 gün ve 1997/5-104 sayı ile, tazminata konu edilen alacağın,polis memurunun emniyet teşkilatına ait oto ile , bir yaralıyı hastane veya doktora sevk ve rapor işlemi için yolda seyir halinde iken,müveffa Yusuf Onay'a çarparak ölümüne sebep olmasından kaynaklandığı;idarenin emniyet,asayiş ve adli görevini yerine getirirken meydana gelen fiil,idari bir eylemin sonucu olduğundan davada Mahkemelerinin görevli olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş;bu karar,temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı,bu kez,destekten yoksunluk karşılığı 1.350.000.000.-lira maddi ve 450.000.000.-lira manevi olmak üzere toplam 1.800.000.000.-liranın olay tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davalı idareden tahsiline hükmedilmesi istemiyle 6.5.1998 gününde idari yargı yerine dava açmıştır.

ADANA 1.İDARE MAHKEMESİ:12.5.1998 gün ve 1998/477-396 sayı ile,kamu idare ve kurumlarına ait olan ve kamu hizmetine tahsis edilen motorlu araçların verdikleri zararlardan dolayı idarenin,kamu hukuku kurallarına göre değil "işleten" sıfatıyla özel hukuk kurallarına göre sorumlu tutulacağını düzenleyen 2918 sayılı Karayolları Trafik Yasasınının 106.,85.ve 90.maddeleri uyarınca davanın adli yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar da, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı vekillerininin 17.7.1998 günlü dilekçesi üzerine idari yargı dosyası adıgeçen Mahkeme Başkanlığınının 21.9.1998 günlü,1998/477 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiş olup,böylece adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasanın 14.maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş bulunmaktadır.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Mustafa Bumin'in Başkanlığında, Üyeler: O. Hulusi Mustafaoğlu, M. Salim Özer, Nursel Aymakoğlu Zafer Kantarcıoğlu, Dr. Erol Alpar ve Ertuğrul Taka'nın katılımlarıyla yapılan 9.11.1998 günlü toplantısında, Raportör-Hakim İsa Yeğenoğlu'nun davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mustafa Ekinci'nin davanın çözümünün adli yargının görev alanına girdiğine, Danıştay Savcısı Tülin Özdemir'in ise davanın idari yargı yerince çözülmesi gerektiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava ,Emniyet Teşkilatına ait resmi aracın çarpması sonucunda davacının eşinin ölmesi nedeniyle toplam 1.800.000.000 ,-lira maddi ve manevi tazminatın davalı idareden tahsiline hükmedilmesi isteminden ibarettir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun "işleten ve araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibinin hukuki sorumluluğu" başlığını taşıyan 85.maddesinin değişik birinci fıkrasında "Bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, motorlu aracın bir teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen bilette işletilmesi halinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, doğan zararlardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar." hükmüne yer verilmiş; 90.maddesinde, maddi tazminatın biçimi ve kapsamı ile manevi tazminat konularında Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümlerinin uygulanacağına işaret edilmiş; "Devlete ve Kamu Kuruluşlarına Ait Araçlar" başlığı altında düzenlenen değişik 106.maddesinin birinci cümlesinde "Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine ve belediyelere, kamu iktisadi teşebbüslerine ve kamu kuruluşlarına ait motorlu araçların sebep oldukları zararlardan dolayı, bu Kanunun işletenin hukuki sorumluluğuna ilişkin hükümleri uygulanır." denilmiştir.

Anılan hükümlerin incelenmesinden, 106.maddede sayılan kamu kurum ve kuruluşların^m, sahip oldukları motorlu araçların sebep olduğu zararlardan dolayı

idare hukuku kurallarına değil, bu Yasada düzenlenen "işleten ve araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibinin hukuki sorumluluğu" çerçevesinde Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümlerine tabi kılındığı; bu suretle 2918 sayılı Yasada, motorlu aracın işletilmesinden doğan zararların tazmini konusunda, motorlu aracın sahibinin özel ya da kamu tüzel kişisi olması bakımından bir farklılık gözetilmeyerek işaret edilen kamu kurum ve kuruluşlarının da özel hukuk tüzel kişileri gibi aynı esaslara göre sorumlu olduklarının kabul edildiği anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Yasanın anılan açık hükümleri karşısında, kamu idaresine ait motorlu aracın neden olduğu zararların tazmini istemiyle açılan davanın, işletenin hukuki sorumluluğu çerçevesinde özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümlenmesi ve bu nedenle İmamoğlu Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre, davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle İmamoğlu Asliye Hukuk Mahkemesinin 25.3.1997 günlü E:1997/5, K:1997/104 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 9.11.1998 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Mustafa BUMİN

Üye
O.Hulusi MUSTAFAOĞLU

Üye
M.Salim ÖZER

Üye
Nursel AYMAKOĞLU

Üye
Zafer KANTARCIOĞLU

Üye
Dr.Erol ALPAR

Üye
Ertuğrul TAKA

